

LA PETANCA UN ESPORT MÉS!

CURS DE TECNIFICACIÓ (ACTIVITAT EXTRAESCOLAR)

MEMÒRIA 2024/25

Context

Aquest curs ha sigut la primera vegada que l'Àrea de Formació ha fet una activitat extraescolar amb nens i nenes de primària que no tenien cap experiència prèvia amb el joc.

La prova pilot s'ha organitzat conjuntament amb el Club Petanca Amigos de Cobasa i l'Escola Cascavell, de Sant Adrià del Besòs. Aquest grup de treball, després d'una primera trobada, va detectar la necessitat, la possibilitat i la voluntat conjunta de crear una activitat extraescolar duradora en el temps.

El [Club Petanca Amigos de Cobasa](#) va ser fundat el 1982. És una entitat sense ànim de lucre i que té com a finalitat principal la cohesió social, la difusió, promoció i foment d'activitats esportives del joc de la petanca, però sense deixar de tenir una visió municipalista amb vessants culturals i socials. Per això, a cada temporada desenvolupen, una sèrie d'accions, programes i activitats tant de manera individual com mitjançant col·laboracions amb els principals agents socials de la seva comunitat. Per altra banda té quatre línies de treball: diversitat i inclusió, foment de la pràctica de l'esport, conservació el patrimoni històric del club i contribució al benestar social. Actualment té 192 persones associades, 43 anys d'història, 4 equips (2 masculins, 1 femení i 1 veterà).

[L'escola Cascavell](#) és una escola pública catalogada de màxima complexitat pel departament d'ensenyament. Tant és així que, com a estructura d'escola, no compta encara amb una AFA que gestioni les activitats extraescolars. El nivell socioeconòmic de les famílies dels infants de l'escola és baix i, molts d'ells són famílies amb risc d'exclusió social. Amb aquestes característiques el projecte de l'escola busca oferir una educació 360 on el barri sigui un agent educador i garanteixi alternatives esportives i educatives positives i enriquidores eliminant les barreres socials que s'esdevenen entre els seus alumnes i d'altres amb contextos en què tenen cobertes totes les necessitats acadèmic-educatives fora de l'horari lectiu.

L'acció conjunta que ens ocupa està emmarcada dintre del projecte 'La Petanca, un esport més!', que pretén crear una xarxa de col·laboració entre centres educatius, entitats esportives i de barri, a més d'administracions locals, per tal d'oferir l'oportunitat de fer activitats extraescolars assequibles per les famílies més necessitades.

Descripció del Procés

A principis de curs es va organitzar una jornada de portes obertes, aquesta acció anomenada 'Tastet de petanca' va tenir com a objectiu el de donar a conèixer les entitats organitzadores, així com el mateix joc.

Primerament es va fer una presentació al menjador de l'Escola Cascavell on es van exposar a tot l'alumnat les normes de la petanca, i es van visualitzar diferents partides d'alt nivell esportiu amb la finalitat d'ajudar a entendre millor les explicacions. Però també per fer veure al públic assistent que la petanca és un esport més.

Seguidament, en torns agrupats per cicles, tot l'alumnat del centre educatiu va passar per les instal·lacions municipals del C.P. Amigos de Cobasa. Allà es van fer diversos jocs d'aprenentatge de llançament de les boles, i això va ajudar a crear un interès a bona part dels nens i les nenes per apuntar-se a l'activitat extraescolar. Tant és així que es va materialitzar amb la inscripció a l'activitat de 69 alumnes des de 1r a 6è de primària.

Tot un èxit!

Per confeccionar el contingut i la planificació temporal de la sessió de portes obertes es va fer servir el material del projecte [Tallers Formatius Itinerants i Inclusius](#) de la FCP. I per fer la programació de tota la temporada es va usar com a reforç i suport la [Guia Didàctica](#).

Tot seguit vam posar fil a l'agulla per poder iniciar l'activitat com més aviat millor, i com tot projecte nou vam haver de crear-ho tot des de l'inici.

Primer vam posar-nos a treballar amb el formulari d'inscripció. Per començar vam crear un esborrany inicial i el vam enviar a l'advocat de la FCP perquè en fes una revisió. Gràcies al seu criteri ens va aportar una sèrie d'observacions i després de fer les modificacions pertinents, vam poder donar-lo per acabat.

En segon lloc la feina es va centrar en la recollida de tota la documentació demanada a les famílies interessades, tasca que va anar a càrrec de l'escola com enllaç amb elles, i que va ser complexa a causa de les singularitats d'aquestes.

Finalment el mes de novembre vam poder començar les classes. Aquestes han tingut al llarg del curs una periodicitat setmanal pels tres grups formats ajuntats per cicles, és a dir, el grup 1 (1r-2n), el grup 2 (3r-4t) i el grup 3 (5è-6è).

Durant el transcurs de l'any escolar hem detectat la necessitat de crear una carta d'avís, tant pel comportament, com per la falta d'assistència. D'aquesta manera les famílies estan advertides i avisades que el mínim que se'ls demana és el compliment d'aquests aspectes.

Recursos

Pel que fa el preu de l'activitat, tot i tenir uns costos associats tant de personal com de material, s'ha ofert a les famílies de forma gratuïta gràcies a la implicació i esforç de totes les parts.

La FCP ha tramitat una llicència federativa anomenada de "Promoció" a cadascuna de les persones participants en l'activitat extraescolar. I aquestes llicències han acabat formant part del conjunt de llicències federatives del Club Petanca Amigos de Cobasa.

Amb aquest tràmit totes les persones participants han tingut assegurada la cobertura sanitària necessària per activitats d'aquesta mena.

Abans de començar el Club Petanca Amigos de Cobasa va fer una ampliació de l'assegurança per donar millor cobertura en cas d'un accident, dins de les instal·lacions del club, mentre es duen a terme les activitats.

L'Àrea de Formació de la FCP ha posat a disposició d'aquest projecte el seu formador per tal de fer la programació de tot el curs i la programació de cadascuna de les sessions. De la mateixa manera que el Club Petanca Amigos de Cobasa ha aportat, de manera desinteressada, una borsa de persones voluntàries per tal de fer costat a la feina de monitoratge. I pel que fa a l'escola sempre ha tingut un docent fent la funció d'enllaç i suport per mediar i solucionar tant aspectes pràctics com aspectes de comunicació.

Respecte als costos de transport hem de dir que han estat gairebé nuls perquè les persones voluntàries són del barri, i el formador de la Federació disposava de la targeta verda de l'AMT. Només els dies que ha sigut necessari el trasllat de material s'ha usat un vehicle.

Perspectiva de gènere

En la redacció de materials de difusió i informació del projecte s'ha utilitzat un llenguatge no sexista. Amb això volem deixar clar que tothom ha estat benvingut a participar-hi i hem procurat que hi hagués igualtat i respecte per la identitat de gènere.

Totes les activitats proposades dins del projecte 'La Petanca, un esport més!' no han fet cap distinció de gènere, encara més, han promogut i afavorit les relacions entre els infants, els joves i la gent gran sigui quin sigui el seu gènere.

La petanca és un esport universal que el poden practicar tota mena de persones. Aquest projecte es basa en la igualtat d'oportunitats, perquè és dirigit a totes elles independentment de la seva orientació sexual, religió, estudis, cultura, etc. La barreja a l'hora de jugar és el seu gran potencial i li dona una gran riquesa, i aquest és el missatge que volem difondre.

El projecte ha pretès sensibilitzar i transmetre aquesta perspectiva a les persones participants, contribuint així a un major efecte multiplicador i reducció de les desigualtats, passant de la teoria a la pràctica.

La petanca és un dels esports ideals per la pràctica mixta, perquè les habilitats dels equips es complementen i s'enriqueixen. A més d'aquesta manera es potencien les relacions humanes dintre del nostre col·lectiu i dona un ambient més familiar i popular a les competicions.

Millora que representa el projecte:

- **Fer** descobrir l'esport de la petanca a les noves generacions.
- **Crear** una eina de formació innovadora i inclusiva amb col·laboració dels centres educatius i els clubs.
- **Millorar** les competències d'els/les adolescents en les disciplines de matemàtiques i física, utilitzant la petanca com a eina vehicular pel reforç.
- **Donar** valor i importància a les nostres tradicions entre elles els jocs.
- **Fer** que espais públics, com ho són les pistes de petanca, es coneguin, es facin servir, es dinamitzin i s'optimitzin.
- **Introduir** un esport més a les programacions educatives i donar una alternativa als esports de massa.
- **Incloure** persones amb altres capacitats a la pràctica de l'esport.
- **Rejuvenir** l'edat de la població que practica aquest esport.
- **Donar** l'oportunitat de fer sortir a la llum habilitats innates de les persones participants.
- **Mostrar** l'esport d'alt nivell, amb les instal·lacions, àrbitres, mitjans audiovisuals, grades amb públic per combatre l'estereotip de joc de gent gran.
- **Fomentar** el treball en equip.
- **Treballar** la motricitat de l'alumnat.

Incidència

De 6 a 12 anys

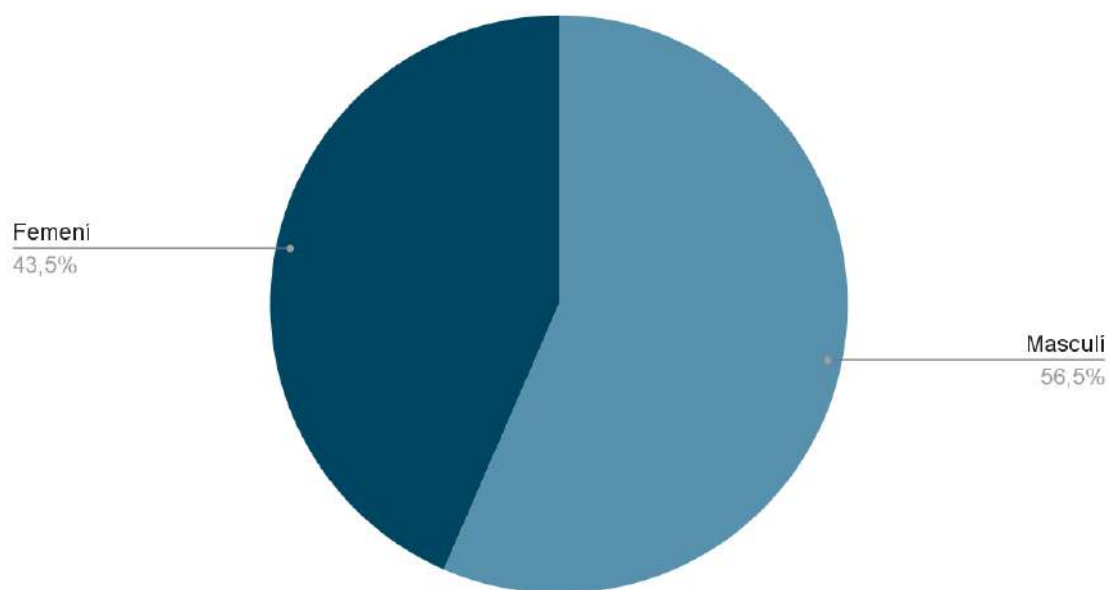
10 voluntàries

69 ALUMNES

1 entrenador titulat

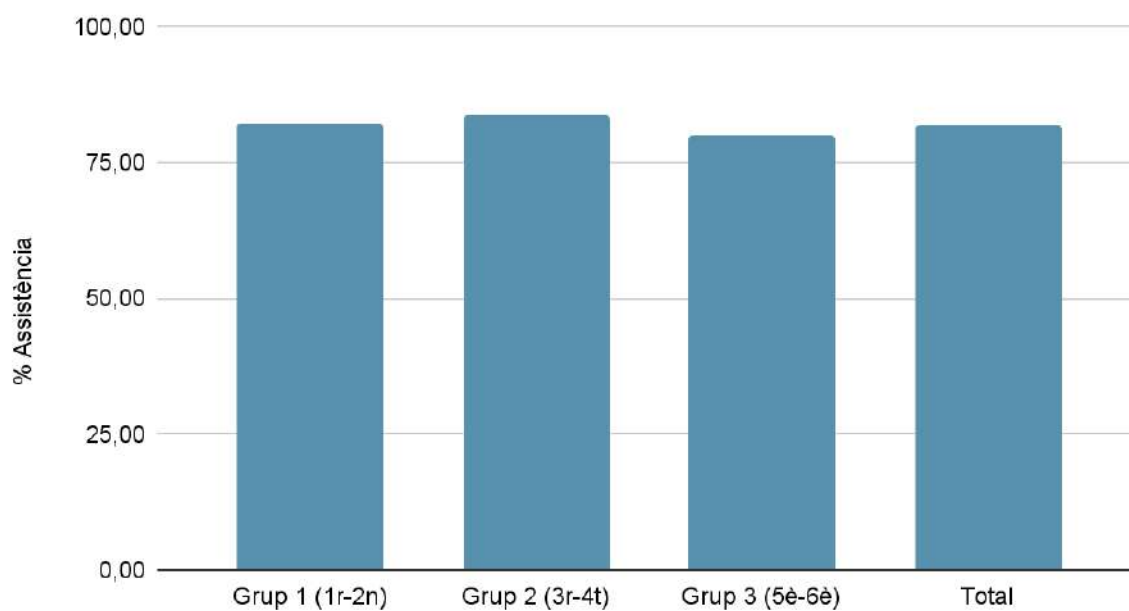
70 hores

Alumnat

*El gràfic mostra una petita diferència entre l'alumnat masculí i el femení.

Assistència

*Durant tot el curs hem recollit les dades de l'assistència. Tot i ser xifres que es poden millorar, es troben dintre dels paràmetres esperats.

Valoracions

La col·laboració voluntària de tot el personal que el club ha posat a disposició del projecte, ha sigut primordial perquè aquest funcionés correctament al llarg del curs. Per la pròxima edició s'haurà de comptar amb algun monitor professional o en pràctiques més, i també s'haurà d'ajustar les ràtios de participants.

Tanmateix un dels aspectes més rellevants que volem destacar és l'evident progrés esportiu de les persones participants en l'activitat i la seva evolució positiva a l'hora de saber estar a dins els terrenys de joc i complir les mesures de seguretat. A més, en el grup 3 (5è i 6è), hem observat una millora significant tant en la tècnica de llançament, en la tàctica del joc, com en la paciència necessària a l'hora d'obtenir bons resultats.

També s'ha de valorar que una de les coses més positives d'aquesta activitat ha sigut el vincle creat entre els monitors i entrenador amb els alumnes, i d'aquesta manera s'ha aconseguit ser unes figures referents positives pels infants.

Segons dades proporcionades per la mateixa Escola Cascavell, l'alumnat ha valorat amb un 4 sobre 5 de mitjana, les activitats extraescolars on també figurava la nostra. I a més algú ha demanat que hi hagi petanca com activitat esportiva al barri fora de l'escola i les extraescolars.

Aquest projecte ens ha donat l'oportunitat de créixer com a formadors i com a persones gràcies al vincle que s'ha creat amb les persones participants, el personal docent del centre educatiu, la gent del club i amb les famílies. També ens ha ajudat a ser conscients de la realitat que viuen moltes de les persones del barri i a la diversitat de les seves necessitats.

Agraïments

A les persones voluntàries proposades pel club per la seva dedicació, constància, paciència i bona disposició a l'hora d'interactuar amb els nens i les nenes.

Gràcies, Porras, Xavi, Àngela, Ceferino, Betis, Claudia, Floren, Kiko, Saskia i Antonia.

Al Francesc i la Marina, persones de l'equip directiu de l'Escola Cascavell, que han vetllat en tot moment pel bon funcionament del projecte i han fet mans i mànigues per involucrar a les famílies i fer-les partícips del projecte.

A Petankeo per la seva aportació del material necessari per fer l'activitat amb el seu patrocini anual.

Per altra banda hem tingut la sort de comptar amb les visites de campions de Catalunya i d'Espanya per motivar als participants. Gràcies al Jürgen Manzano, Javi Ortiz, l'Hugo Fernández i Aarón Pérez.

Aquesta pràctica la repetirem i tenim el desig d'augmentar les persones convidades i fer valdre l'alt nivell esportiu que té Catalunya.

Conclusions, propòsits i aspectes a millorar

Un cop finalitzat el curs 2024/25 i després d'analitzar les nostres errades i detectar els aspectes a millorar, valorem molt positivament aquesta activitat. A més podem afirmar que el projecte ha tingut una molt bona acceptació tant per part les persones responsables del centre educatiu, del club, com també per part de les famílies.

Tanmateix serà interessant que en la pròxima edició fem enquestes als participants per tal de copsar el seu grau de satisfacció amb les activitats proposades, així com fer entrevistes als participants per tal de deixar constància del seu pas pel curs. Per consegüent tindrem una informació i un material valuós per tal de millorar la nostra feina, així com poder promocionar l'activitat a altres possibles participants.

Un altre punt important és proposar a l'alumnat fer treballs artístics, per exemple dibuixos, narracions, o bé fotografies amb el tema en comú de la petanca. I també confeccionar petites entrevistes a la gent del club on es puguin extreure històries i informacions de temps passats, perquè no es perdi aquest patrimoni històric humà.

Pel que fa als objectius futurs, en primer lloc situem el de poder transformar alguna de les llicències de promoció a llicències juvenils i així poder disputar campionats federats defensant els colors del club del barri.

En segon lloc una revisió i una millora de la planificació del programa de tot el curs i les sessions, per tal d'aconseguir els objectius marcats a principi de temporada.

En tercer lloc crear un lloc de treball de monitor per aquestes activitats extraescolar, i també que estudiants de cicles formatius d'esports puguin fer les seves hores pràctiques.

En quart lloc presentar el nostre treball a concursos i subvencions per tal de donar-lo a conèixer, així com de fer-ne difusió i visualització de la nostra tasca. A més de poder tenir ajudes externes que valorin la feina feta fins ara i ens ajudin a donar continuïtat en el temps.

En últim lloc la voluntat de traslladar aquesta proposta i fer-la extensible a altres iniciatives on participin més clubs i més centres educatius que ja s'han interessat en aquesta activitat, fet que permet donar més visibilitat al nostre esport i ampliar el projecte.

En conclusió l'Àrea de Formació de la Federació Catalana de Petanca seguirà el seu treball per mostrar les virtuts pedagògiques de la petanca i les seves connexions amb altres disciplines acadèmiques. Ens hem adonat que si es tracta la petanca com un esport, i no pas com un passatemps de gent gran, l'actitud de l'alumnat és una altra i l'acollida és molt bona.

Per acabar volem posar de manifest la nostra voluntat de continuar transmetent amb orgull a les noves generacions la nostra passió per la petanca, un joc tradicional amb un futur ben present.

Reportatge gràfic

